

1. Menn innan tiltekens lágmarksaldurs skulu ekki ráðnir til vinnu neðanjarðar í námum.
2. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, skal tiltaka lágmarksaldurinn í yfirlýsingu, sem fylgi fullgildingarskjalinu.
3. Lágmarksaldurinn skal aldrei vera lægri en 16 ár.

3. gr.

Hvert það aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, getur síðar tilkynnt framkvæmdastjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar að það ákveði hærri lágmarksaldur en það gerði við fullgildinguna.

4. gr.

1. Hlutaðeigandi stjórnvald skal heita öllum nauðsynlegum ráðstöfunum, þ. á m. refsiaðgerðum, til þess að tryggja raunhæfa framkvæmd ákvæða þessarar samþykktar.
2. Hvert það aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt undirgengst annað hvort að halda uppi tilhlýðilegu eftirliti með framkvæmd ákvæða samþykktarinnar eða tryggja það, að slíkt eftirlit sé viðhaft.
3. Í lögum eða reglugerðum skal tilgreina þá aðila, sem ábyrgir eru fyrir því að ákvæðum samþykktarinnar sé beitt.
4. Atvinnurekandinn skal halda og hafa til reiðu fyrir eftirlitsmenn skrár er hafi að geyma eftirfarandi upplýsingar um þá menn, sem vinna neðanjarðar og eru ekki fullum tveim árum eldri en hinn tiltekni lágmarksaldur:
  - a. fæðingardagur, staðfestur með vottorði ef unnt er; og
  - b. hvaða dag hlutaðeigandi maður fyrst hóf vinnu neðanjarðar hjá fyrirtækinu.
5. Að beiðni trúnaðarmanna verkamanna skal atvinnurekandinn leggja fram lista yfir þá menn, sem vinna neðanjarðar og hafa ekki náð aldri, sem er tveimur árum yfir hinn tiltekna lágmarksaldur. Á þessum listum skal greina fæðingardag þessara manna og hvenær þeir fyrst hófu störf neðanjarðar.

5. gr.

Ákvörðun um lágmarksaldur, sem tiltaka skal samkvæmt 2. og 3. grein þessarar samþykktar, skal tekin að höfðu samráði við aðalsamtök atvinnurekenda og verkamanna, sem hlut eiga að máli.

6.—13. gr.

Þessar greinar eru samhljóða gr. 20—27 í samþykkt nr. 120 (fylgiskjal I).

Fylgiskjal V.

Samþykkt (nr. 124) um lækni skoðun ungmenna með tilliti til hæfni til vinnu neðanjarðar í námum.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, saman komið til 49. þingsetu sinnar í Genf hinn 2. júní 1965, samkvæmt kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, hefur samþykkt ákveðnar tillögur um lækni skoðun unglunga með tilliti til hæfni þeirra til vinnu neðanjarðar í námum, en þessar tillögur eru þáttur í 3. máli á dagskrá þingsins.

Þingið bendir á að Samþykktin frá 1946 um lækni skoðun ungs fólks í iðnaði, sem tekur til námuvinna, kveður svo á að börn og unglingar innan 18 ára aldurs megi ekki hefja vinnu hjá iðnaðarfyrirtæki nema þau hafi við nákvæma lækni-

skoðun reynzt hæf til starfa þeirra, sem þau eiga að inna af hendi. Einnig kveður samþykktin svo á að áframhald vinnu barns eða ungmennis undir 18 ára aldri skuli vera háð lækni-skoðun á ákveðnum fresti, sem ekki sé lengri en eitt ár. Þá er og kveðið svo á að með lögum, eða reglugerðum í hverju landi skuli setja reglur um frekari lækni-skoðanir.

Þá vísar þingið til þess að samþykktin kveður einnig svo á að í starfsemi, sem hefur í för með sér sérstaka hættu fyrir heilbrigði manna, skuli lækni-skoðana krafizt a. m. k. til tuttugu og eins árs aldurs og með lögum eða reglugerðum skuli annað hvort tiltaka eða fela ákveðnu stjórnvaldi að tiltaka þau störf eða þær tegundir starfa, sem þessi fyrirmæli skuli gilda um.

Enn fremur bendir þingið á það, að með tilliti til þeirrar hættu fyrir heilbrigði, sem fylgir vinnu neðanjarðar, er æskilegt að setja alþjóðlegar reglur um lækni-skoðanir á fólki innan 21 árs aldurs með tilliti til hæfni til vinnu neðanjarðar í námum og hvernig þessar skoðanir skuli vera.

Þar sem þingið því hefur ákveðið að þessar reglur skuli settar í formi alþjóðasamþykktar gerir það nú hinn 23. dag júnimánaðar árið 1965 eftirfarandi samþykkt, sem nefnist Samþykkt um lækni-skoðun ungmenna í vinnu neðanjarðar, 1965:

1. gr.

1. Í samþykkt þessari tekur „náma“ til hvers konar starfsemi á vegum hins opinbera eða einstaklinga við vinnslu hvers konar efna úr jörðu, sem hefur í för með sér vinnu neðanjarðar.
2. Ákvæði þessarar samþykktar um vinnu neðanjarðar í námum taka einnig til vinnu neðanjarðar við grjótnám.

2. gr.

1. Vinna fólks undir 21 árs aldri neðanjarðar í námum skal háð skilyrði um ítarlegar lækni-skoðanir með tilliti til starfshæfni og skulu þær endurteknar á tilteknum fresti, sem ekki sé lengri en eitt ár.
2. Önnur skipan á lækni-skoðun með ungmennum 18--21 árs skal leyfð þegar hlutaðeigandi stjórnvald hefur, að fenginni umsögn læknis, fullvissað sig um, að sú skipan jafngildi eða sé raunhæfari en sú, sem krafizt er í 1. málsg. þessarar greinar, enda hafi verið haft samráð við aðalsamtök hlutaðeigandi atvinnurekenda og verkamanna.

3. gr.

1. Lækni-skoðun sú, sem kveðið er á um í 2. gr. skal —
  - a. framkvæmd á ábyrgð og undir eftirliti hæfs læknis, sem viðurkenndur er af hlutaðeigandi stjórnvaldi; og
  - b. vottuð á viðeigandi hátt.
2. Krefjast skal röntgenmyndar af lungum við fyrstu lækni-skoðun og einnig við síðari skoðanir, ef það er talið lækni-skoðun nauðsynlegt.
3. Lækni-skoðanir þær, sem krafizt er í þessari samþykkt skulu ekki hafa í för með sér neinn kostnað fyrir ungmennið, foreldra þess eða forráðamenn.

4. gr.

1. Hlutaðeigandi stjórnvald skal gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til þess að tryggja framkvæmd ákvæða samþykktarinnar þ. á m. að setja viðeigandi refsí-ákvæði.
2. Hvert það aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, undirgengst annað hvort að halda uppi viðeigandi eftirliti með því að ákvæðum samþykktarinnar sé framfylgt eða að tryggja það, að slíkt eftirlit sé framkvæmt.
3. Í lögum eða reglugerðum skal tiltaka þá aðila, sem ábyrgð bera á því, að ákvæðum samþykktar þessarar sé fullnægt.

4. Atvinnurekandi skal hafa til reiðu fyrir eftirlitsmenn skrá yfir þá menn undir 21 árs aldri, sem vinna neðanjarðar. Skrá þessi skal hafa að geyma:
  - a. fæðingardaga, tilhlýðilega vottaða, þar sem það er unnt;
  - b. upplýsingar um hvers konar starfið er;
  - c. vottorð um hæfni til starfsins, sem ekki greinir læknisfræðileg atriði.
5. Atvinnurekandinn skal veita fulltrúum verkamanna aðgang að upplýsingum þeim, sem nefndar eru í 4. tölulið þessarar greinar, er þeir óska þess.

5. gr.

Hlutaðeigandi stjórnvald í hverju landi skal hafa samráð við aðalsamtök hlutaðeigandi atvinnurekenda og verkamanna áður en mörkuð er almenn stefna í framkvæmd þessarar samþykktar og settar eru reglugerðir samkvæmt ákvæðum hennar.

6.—13. gr.

Þessar greinar eru samhljóða 20.—27. gr. samþykktar nr. 120 (fylgiskjal I.).

Fylgiskjal VI.**Tillaga (nr. 120) um heilbrigðisráðstafanir í verzlunum og skrifstofum.**

Allsherjarþing Alþjóðavinnuáskrifstofunnar, saman komið til 48. þingsetu sinnar í Genf hinn 17. dag júnímánaðar 1964, samkvæmt kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnuáskrifstofunnar, hefur samþykkt að fallast á tilteknar ábendingar varðandi heilbrigðisráðstafanir í verzlunum og skrifstofum, sem er 4. mál á dagskrá þingsins, og þar eð þingið hefur ákveðið að samþykkt verði tillaga hér að lútandi, samþykkir þingið í dag, hinn 8. dag júlímánaðar 1964, eftirfarandi tillögu, er nefnist Tillaga um heilbrigðisráðstafanir (verzlanir og skrifstofur) frá 1964:

I. Gildissvið.

1. Tillaga þessi tekur til eftirfarandi stofnana, fyrirtækja og þjónusturekstrar, hvort sem þau eru í einkaeign eða opinberri eigu:
  - a. verzlunarfyrirtækja;
  - b. fyrirtækja, stofnana og þjónusturekstrar, þar sem starfsmenn stunda aðallega skrifstofustörf, þar með taldar skrifstofur þeirra, sem embættisrekstur stunda;
  - c. sérhverra deilda annarra fyrirtækja, stofnana eða þjónusturekstrar, þar sem starfsmenn stunda aðallega verzlunar- og skrifstofustörf, að svo miklu leyti sem þær heyra ekki til þeim stofnunar- og fyrirtækjum, sem nefnd eru í 2. málsg., og eru ekki háð ákvæðum landslaga eða reglugerða eða annarra fyrirmæla varðandi heilbrigðisráðstafanir í iðnaði, nánum, landbúnaði eða í sambandi við flutninga.
2. Þessi tillaga tekur einnig til eftirfarandi stofnana, fyrirtækja og þjónusturekstrar:
  - a. stofnana, fyrirtækja og þjónusturekstrar, sem veita persónulega þjónustu;
  - b. póst- og símaþjónustu;
  - c. blaðaútgáfa og annarrar útgáfustarfsemi;
  - d. hótela og gistihúsa;
  - e. matsölustaða, klúbba, veitingastaða og annarra stofnana álíka, sem sjá um mat- og veitingasölu;
  - f. leikhúsa og annarra skemmtistaða svo og annarrar skemmtiþjónustu.
3. 1. Þegar þess gerist þörf skal gera viðeigandi ráðstafanir til þess að ákvarða þau skil. sem greina á milli þeirra stofnana, fyrirtækja og þjónusturekstrar,